

Intronizacja Króla Kurkowego

2016-06-06

W piątek (3 czerwca), w samo południe, na krakowskim Rynku odbyła się uroczystość intronizacji Króla Kurkowego. Wziął w niej udział Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa.

Jedną z najstarszych i najbarwniejszych krakowskich tradycji jest działające od siedmiu wieków w Krakowie Bractwo Kurkowe, zwane także Szkołą Strzelecką, Konfraternią Strzelców lub Towarzystwem Strzeleckim.

Utworzone z końcem XIII w., w chwili gdy miasto opasano murami obronnymi, powołane zostało jako ponadcechowa organizacja paramilitarna przysposabiająca rzemieślników i kupców do sprawnego posługiwania się bronią w celu obrony miasta przed ewentualnym nieprzyjacielem. Wielowiekowe funkcjonowanie bractwa wpłynęło na ukształtowanie się specyficznych zwyczajów i tradycji.

Najważniejszym z nich było doroczne strzelanie o tytuł Króla Kurkowego – tj. najlepszego w danym roku strzelca – i następująca po nim jego intronizacja. Celem strzeleckich zmagania był drewniany ptak, zw. kurem (stąd nazwa bractwa). Zwycięzcą w nich zostawał ten zawodnik, który celnym strzałem strącił ostatni, najmniejszy jego kawałek. Objęciu panowania w bractwie towarzyszył ceremoniał tzw. intronizacji lub instalacji. Przypadała ona na drugą niedzielę po oktawie Bożego Ciała, a jej centralnym punktem był moment przekazania nowemu władcy przez ustępującego poprzednika srebrnego kura i następująca po nim uczta królewska.

[OTO FOTOKRONIKA MIASTA KRAKOWA](#)

Uroczystość intronizacji rozpoczynała solenna msza św. w kościele Mariackim, skąd członkowie bractwa przechodzili, okrążając Rynek Główny, do swej siedziby, zw. Celestatem (tj. strzelnicą) a mieszczącej się do 1794 r. za Bramą Mikołajską (tj. u wylotu ul. Mikołajskiej w stronę dzisiejszych Plant). W pochodzie, obserwowanym przez licznych widzów, kroczył kończący panowanie ubiegłoroczny król kurkowy, trzymając w dłoniach srebrnego kura, najcenniejszy klejnot bractwa i symbol jego królewskiej władzy, dar krakowskiego magistratu z 1565r. (nie króla Zygmunta Augusta, jak chce legenda). Towarzyszyli mu dwaj marszałkowie, tj. najlepsi po nim strzelcy, z łaskami w dłoniach, członkowie bractwa, świta królewska w barwnych strojach (tzw. kozernicy), przedstawiciele cechów i władz miasta. Od 1837 r., tj. od czasu nabycia przez bractwo Ogrodu, nazwanego Strzeleckim (ul. Lubicz 16), i wzniesienia tam nowego Celestatu, ucztę poprzedzał uroczysty pochód królewskiego orszaku tylko po tym ogrodzie.

Po odzyskaniu niepodległości Towarzystwo Strzeleckie zmieniło swe wcześniejsze zwyczaje. Uroczystość intronizacji włączona została w latach 30. XX w. w obchody Dni Krakowa, ponownie stając się imprezą otwartą dla krakowian i turystów. W czasie ich trwania Bractwo znów organizowało uroczysty pochód intronizacyjny do Rynku Głównego, gdzie następowało przekazanie kura nowemu królowi kurkowemu i złożenie hołdu miastu.

Do zwyczaju tego nawiązano po II wojnie światowej, gdy od 1964 r. wznowiono zwyczaj wybierania królów kurkowych. Odtąd także „ptasi władcy” przybierają przydomki, co w sposób uroczysty oznajmiane jest z trybuny przed Wieżą Ratuszową. Jak w minionych wiekach,

**Magiczny
Kraków**

uroczystość intronizacji króla kurkowego nadal organizowana jest po święcie Bożego Ciała, czyli najczęściej w czerwcu.